

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος - Σοφοκλής

Ενότητα 13: Αναγνώσεις της Άντιγόνης του Σοφοκλή

Ευφημία Καρακάντζα

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

- Πρόταση αξόνων ανάγνωσης της *Άντιγόνης* του Σοφοκλή, με σκοπό την πολύπλευρη θεώρηση του έργου.

Περιεχόμενα ενότητας

- Πρόταση αξόνων ανάγνωσης του έργου ανάλογα με το πρόσωπο στο οποίο αποδίδουμε το δίκιο (Κρέοντας, Αντιγόνη)
- Παρουσίαση της τραγωδίας με εφαρμογή του πρώτου από τους τρεις άξονες ανάγνωσης, σύμφωνα με τον οποίο ο Κρέοντας έχει δίκιο και κατά συνέπεια η Αντιγόνη έχει άδικο.

1^{ος} άξονας ανάγνωσης

- Θα υποθέσετε ότι ο Κρέοντας έχει δίκιο στην απόφασή του να μείνει άταφος ο Πολυνείκης.
- Θα υποθέσετε, κατά συνέπεια, ότι η Αντιγόνη έχει άδικο στην απόφασή της να θάψει τον αδελφό της.
- Με βάση αυτές τις δυο υποθέσεις, συγκεντρώστε τα επιχειρήματα που υποστηρίζουν τις θέσεις σας. Θα πρέπει να λάβετε υπόψη ΟΛΗ την τραγωδία.

2^{ος} άξονας ανάγνωσης

- Υποστηρίξτε την θέση ότι ο Κρέοντας έχει άδικο. Ποια επιχειρήματα συνηγορούν σε αυτήν την θέση;
- Υποστηρίξτε την θέση ότι η Αντιγόνη έχει δίκιο. Ποια επιχειρήματα συνηγορούν σε αυτήν την θέση;

3^{ος} άξονας ανάγνωσης

- Υποθέστε ότι και ο Κρέοντας και η Αντιγόνη έχουν άδικο. Ποιος τότε έχει δίκιο;

Επισημάνσεις για τις αναγνώσεις

- Τα επιχειρήματα και στις τρεις αναγνώσεις θα προέρχονται από τον θεολογικό, πολιτικό, και δραματουργικό / αισθητικό χώρο του κειμένου. Εκτός από τα καθαρώς θεωρητικά / ιδεολογικά επιχειρήματα θα λάβετε υπόψη στο τέλος και πού ο ποιητής δείχνει συμπάθεια.
- Όλες οι αναφορές σας θα γίνονται με παραπομπή στους οικείους στίχους.
- Με ιδιαίτερη προσοχή διαβάστε και ερμηνεύστε την περίφημη στιχομυθία μεταξύ Κρέοντα και Αντιγόνης (στ. 508-525), η οποία σε όλες σχεδόν τις ερμηνείες που έχω διαβάσει, αποδίδεται διεστρεβλωμένη.

1^{ος} άξονας ανάγνωσης

Ο Κρέοντας έχει δίκιο – Η Αντιγόνη έχει άδικο.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ *ΑΝΤΙΓΟΝΗ*

ποιος έχει δίκιο;

υπόθεση: ο Κρέοντας έχει δίκιο

□ 1. Πάροδος Χορού (100-161)

υπόθεση: ο Κρέοντας έχει δίκιο

□ 2. πολιτικό credo

*καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πατρὸς
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω
(182- 183)*

υπόθεση: ο Κρέοντας έχει δίκιο

- περίφημη στιχομυθία Κρέοντα – Αντιγόνης (508-525)
-

υπόθεση: η Αντιγόνη έχει άδικο

διάσημες φράσεις της Αντιγόνης:

Οὐ γάρ τι δοῦλος. ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο (517)

Ὅμως ὃ γ' Ἄιδης τοὺς νόμους τούτους ποθεῖ (519)

Τίς οἶδεν εἰ κάτω ἔστιν εὐαγῆ τάδε; (521)

Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν (523)

υπόθεση: η Αντιγόνη έχει άδικο

□ ο τελευταίος λόγος της: 891-943

*Οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ
ἔφυν*

*οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανῶν ἐτήκετο,
βία πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον.*

(897-899)

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών. Ευφημία Καρακάντζα. Τίτλος μαθήματος: Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος – Σοφοκλής. Ενότητα 13: Αναγνώσεις της *Άντιγόνης* του Σοφοκλή. Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1868/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

